

Lausunto Varsinais-Suomen alueelliseen hyvinvointikertomukseen 2022

Kaupunginhallitus 25.04.2022 § 154
231/00.04.00/2022

Valmistelija: johtava asiantuntija Arja Iho, etunimi.sukunimi@raisio.fi

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus 2022 luonnosversio 0.1 on lähetetty kunnille lausuttavaksi.

Kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen on yksi kuntien tärkeimmistä tehtävistä. Sosiaali- ja terveystalvet siirtyvät hyvinvointialueille vuoden 2023 alussa. Kunnille jää merkittävä tehtävä uudistuksen toteutumisen jälkeen. Laissa sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä (612/2021 §7) on määritelty hyvinvointialueelle omat hyte-tehtäväkokonaisuutensa. Hyvinvointialueen hyte-tehtäviin kuuluu esimerkiksi alueellisen hyvinvointikertomuksen valmistelu yhdessä kuntien sekä muiden yhteistyötahojen kanssa.

Varsinais-Suomen alueellinen hyvinvointikertomus on järjestyksessään neljäs. Se toteutettiin ensimmäisellä kerralla vuonna 2015 Lounais-Suomen alueellisena hyvinvointikertomuksena kattaen Varsinais-Suomen lisäksi myös Satakunnan. Vuonna 2017 ja 2018 hyvinvointikertomus on laadittu Varsinais-Suomen alueesta. Hyvinvointikertomus on kuvaus Varsinais-Suomen väestön hyvinvoinnin tilasta, keskeisistä vahvuuksista ja hyvinvointipuutteista sekä toimintaympäristön muutoksista, jotka vaikuttavat väestön hyvinvointiin. Hyvinvointikertomus on laadittu osana Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmistelua ja alueellisen toimeenpanon tiekarttaa, rakentamaan yhteistä jaettua tilannekuvaa väestön palvelutarpeista ja niihin vaikuttavista tekijöistä. Hyvinvointikertomus on asiantuntijoiden kanssa yhteistyössä laadittu asiakirja, joka toimii johtamisen työvälineenä, poliittisen päätöksenteon tukena ja hyvinvointialueen strategiatyön perustana.

Hyvinvointialueen on tulevaisuudessa kyettävä järjestämään alueensa väestön sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut siten, että ne vastaavat väestön palvelutarpeeseen. Lisäksi hyvinvointialue pyrkii vähentämään korjaavien sosiaali- ja terveystalveluiden tarvetta toteuttamalla lakisäätöistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tehtävänsä hyvässä yhteistyössä alueen kuntien ja muiden toimijoiden kanssa.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen onnistuminen on siis koko sote-uudistuksen tavoitteiden toteutumisen kannalta ydinkysymys. Sote-uudistuksen päämääränä on, että kaikki saavat laadukkaita sosiaali- ja terveystalveluja yhdenvertaisesti, oikea-aikaisesti ja sujuvasti ja että hyvinvointi- ja terveyserot samalla kaventuvat. Tuleva hyvinvointialue ja kunnat jakavat saman päämäärän alueensa asukkaiden hyvinvoinnin edistämisestä. Hyvinvointialue ja kunnat muodostavat yhdessä palvelujärjestelmän, jossa suuri osa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisestä tehdään kunnissa, ja hoito- ja palveluketjujen tulee muodostaa yhtenäinen kokonaisuus organisaatorajoista riippumatta. Näin toimimalla asiakas/asukas on aidosti toiminnan keskiössä.

Alueellinen hyvinvointikertomus pohjautuu pitkälti maakunnan keskiarvoihin ja niiden vertailuun kansalliseen keskiarvoon ja Pirkanmaan hyvinvointialueeseen, joka on Varsinais-Suomen näkökulmasta tärkeä verrokkialue. Hyvinvointialue koostuu 27 kunnasta, joiden väestön

hyvinvoinnin tila ja niihin liittyvät puutteet vaihtelevat suuresti. Kuntakohtaisia eroja sekä väestöryhmittäisiä painotuksia on analysoitava yhteistyössä kuntien ja muiden toimijoiden kanssa. Jaetun ymmärryksen ja tilannekuvan muodostaminen on oleellista, jotta hyvinvointialue voi asettaa yhteisiä tavoitteita. Tavoitteiden asettaminen tapahtuu mm. hyvinvointialueen strategian ja palvelustrategian kautta.

Ohjeina lausunnon laatimiseen on ollut tutustua alueelliseen hyvinvointikertomukseen ja sen väestöryhmittäiseen analyysiin. Lausunto tulee rakentaa tunnistamalla ja priorisoimalla maksimissaan viisi tärkeintä kunnan väestöön liittyvää hyvinvointihaastetta ja -vahvuutta. Lisäksi pyydetään kuvaamaan tunnistetun haasteen ja vahvuuden tietopohja. Kunnilla on myös mahdollisuus esittää muita yleisiä huomioita hyvinvointikertomuksesta hyvinvointialuevalmistelussa huomioon otettavaksi.

Kuntien lausunto on pyydetty toimittamaan 29.4.2022 klo 16.00 mennessä.

Raision kaupungin lausunto on koottu indikaattoritiedon ja työntekijöiden havaintojen perusteella.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Eero Vainio

Päätösehdotus Kaupunginhallitus päättää antaa liitteenä olevan lausunnon Varsinais-Suomen alueelliseen hyvinvointikertomukseen.

Pöytäkirja tämän asian osalta tarkastetaan heti.

Päätös Päätösehdotus hyväksyttiin yksimielisesti.

Sosiaali- ja terveysjohtaja Juha Sandberg poistui kokouksesta tämän asian käsittelyn jälkeen klo 17.20.